

Antwoorden aanvullende vragen sloop en nieuwbouw schuren in Brouwershaven

 NWCAdvies
Januari 2026, Dordrecht

Zaaknummer: 798836 (provincie)
P24-043 (NWC Advies)

Onderstaand de antwoorden en aanvullende informatie op de specifieke vragen betreffende de aanvraag omgevingsvergunning voor sloop en nieuwbouw aan de te Brouwershaven in de gemeente Schouwen-Duiveland.

Algemeen

1. **De aangeleverde Quickscans (schuur 1 en schuur 2) en het aanvullende onderzoek van schuur 1 zijn concept versies.**

a. Gelieve de definitieve onderzoeksrapporten aan te leveren.

De definitieve versies van de rapportages van de Quickscans van beide schuren en het aanvullend onderzoek van schuur 1 worden bijgevoegd. Deze zijn inhoudelijk gelijk aan de eerder bijgevoegde conceptversies. Dit zijn de documenten:

- “P22-133 QS schuur 1 Brouwershaven - v23-12-2022”;
- “P24-029 QS schuur 2 Brouwershaven - v1-3-2024”;
- “P23-056 AO Brouwershaven - versie januari 2024”.

Aanvullend onderzoek naar vleermuizen, Gierzwaluw, Kerkuil en marterachtigen t.b.v. herontwikkeling aan de te Brouwershaven

2. **Het vleermuisonderzoek is niet geheel volgens het vleermuisprotocol uitgevoerd. De periode tussen de twee onderzoeksrondes naar kraamverblijven betreft 13 dagen. In het vleermuisprotocol wordt uitgegaan van minimaal twintig dagen tussen de bezoeken. Daarnaast is er één onderzoeksronde binnen de paarperiode uitgevoerd.**

a. Waarom voldoet het uitgevoerde vleermuisonderzoek aan de vereiste onderzoeksinspanning?

In het kader van onderzoek naar paarverblijven zijn twee veldbezoeken uitgevoerd, namelijk een middernachtronde op 7 augustus en een avondronde op 19 september 2024. De eerste ronde is uitgevoerd vóór het begin van de optimale onderzoeksperiode (15 augustus) maar na het begin van de suboptimale periode (15 juli) zoals gesteld door het Vleermuisprotocol. Deze keuze is gemaakt omdat tijdens onderzoek van NWC Advies bij andere projecten in deze periode al was waargenomen dat vleermuizen paargedrag vertoonden. Tijdens de middernachtronde op 7 augustus zijn baltsende Gewone dwergvleermuizen bij schuur 2 waargenomen, waaruit bleek dat de paarperiode van de lokale

populatie tijdens het veldbezoek reeds was begonnen. Hierdoor kan worden gesteld dat beide paaronderzoeken op een geschikt moment zijn uitgevoerd en het onderzoek naar paarverblijven voldoet.

- b. Voor wat betreft de periode tussen de avondbezoeken op 26 juni en 9 juli wordt wel een toelichting gegeven, echter wordt niet onderbouwd waarom het onderzoek nog steeds voldoet aan de vereiste onderzoeksinspanning.

De eerste kraamronde op de avond van 26 juni is relatief laat in de kraamperiode uitgevoerd vanwege de slechte weersomstandigheden in de zomer van 2024. Hierdoor was er te weinig tijd om de tweede onderzoeksrunde zowel vóór het einde van de optimale periode als met voldoende tijd tussen de twee rondes uit te voeren. Er is besloten om af te wijken van de tijd tussen de bezoeken.

Tijdens de twee avondrondes (26 juni en 9 juli) zijn zowel de Gewone dwergvleermuis als de Laatvlieger waargenomen, echter zijn beide soorten maar sporadisch waargenomen. Tijdens beide rondes zijn enkele foeragerende en voorbijvliegende Gewone dwergvleermuizen waargenomen, dit waren nooit meer dan 2 vleermuizen tegelijkertijd en de eerste waarneming was een halfuur na zonsondergang. Er zijn slechts één foeragerende en één overvliegende Laatvlieger waargenomen, beide tijdens de eerste ronde circa 50 minuten na zonsondergang. Daarnaast is in de ochtend van 9 juli, dezelfde dag als de tweede kraamronde, een onderzoeksrunde voor zomerverblijfplaatsen uitgevoerd waarbij slechts twee Gewone dwergvleermuizen en één laatvlieger zijn waargenomen, de laatste waarneming was een halfuur vóór zonsopkomst. Vanwege de lage aantallen waarnemingen tijdens drie onderzoeksrondes in de kraamperiode en het feit dat er in deze periode géén waarnemingen rond zonsopkomst-/ondergang (uit-/invliegtijd) in de buurt van de schuur zijn gedaan, kan de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats in de schuur ondanks de kortere tijd tussen de onderzoeksrondes met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

3. ***Het onderzoek naar gierzwaluw, marterachtigen en kerkuil is onvolledig. Gelieve het volledige onderzoek aan te leveren. Zie ook vraag 1.***

Naar aanleiding van deze vraag zijn de oude logboeken van het veldwerk en de rapportage van het nader onderzoek gecontroleerd. Tijdens het avondbezoek van 9 juli is, voorafgaand aan het onderzoek naar kraamverblijven van vleermuizen, de aanwezigheid van Gierzwaluwen bij schuur 2 onderzocht. Dit was net als de onderzoeksrunde van 8 juli nog niet in de bijgevoegde rapportage van het nader onderzoek verwerkt. Het onderzoek naar de Kerkuil heeft bestaan uit vier avondbezoeken op 26 juni, 9 juli, 7 augustus en 19 september, tegelijk met het vleermuisonderzoek, en het gericht zoeken naar braakballen op 25 september, 14 oktober en 31 oktober. Het cameraonderzoek naar marterachtigen heeft bestaan uit het plaatsen van camera's van 13 augustus tot 14 november, in deze periode zijn de camera's iedere ± 2 weken gecontroleerd en zijn batterijen en geheugenkaartjes indien nodig vervangen.

De bovenstaande gegevens zijn in het werkdocument gecontroleerd en indien nodig aangevuld. De definitieve, volledige versie van de rapportage van het nader onderzoek bij schuur 2 wordt bijgevoegd. Dit is het document:

- “P24-043 AO [REDACTED] Brouwershaven - versie november 2024”.

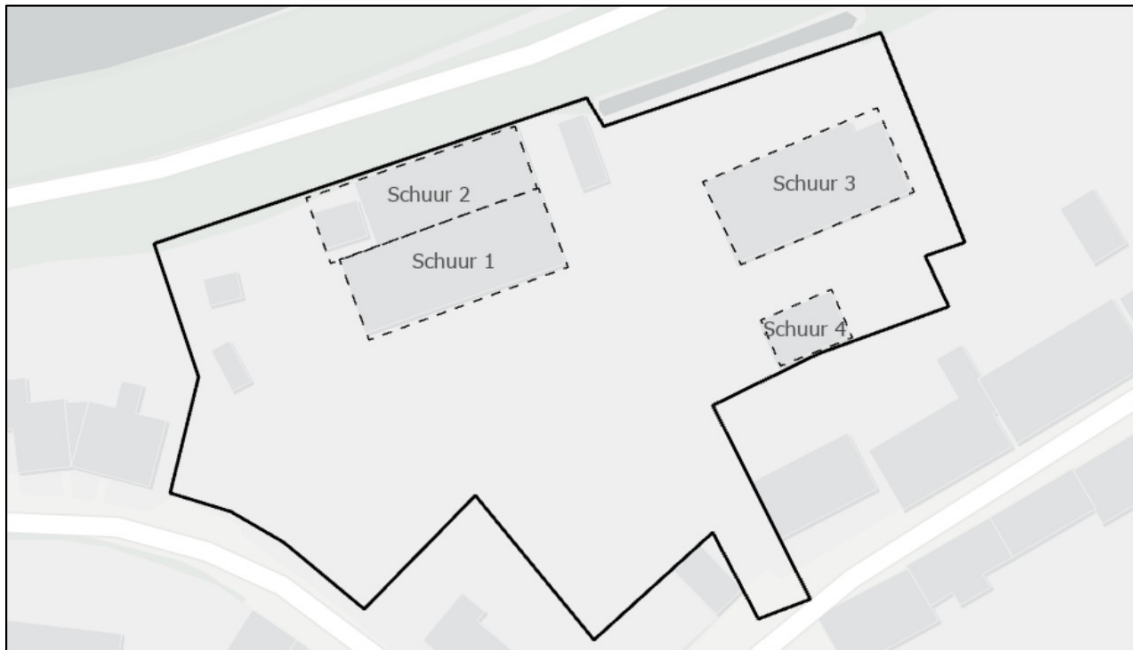
Activiteitenplan [REDACTED] Brouwershaven

4. *Bij de aanvraag zijn ook bouwtechnische opnames meegestuurd van schuur 3 en schuur 4. Waar liggen deze schuren in het plangebied?*

De nummering van de schuren in de bouwtechnische opnames is anders dan de nummering in het activiteitenplan, dit kan tot verwarring leiden en is beschreven in de leeswijzer bijgevoegd bij de aanvraag. Figuur 1 geeft een overzicht van de gebouwen behorende bij de vier bouwtechnische opnames. De bouwtechnische opnames van schuur 1 en 2 betreffen respectievelijk het originele bouwwerk en de latere aanbouw van de schuur die in het activiteitenplan ‘schuur 2’ wordt genoemd. De bouwtechnische opname van schuur 3 betreft het gebouw dat in het activiteitenplan ‘schuur 1’ wordt genoemd. De bouwtechnische opname van schuur 4 betreft een vrijstaand bijgebouw dat in het activiteitenplan niet wordt genummerd, maar wordt genoemd: *“Ten zuiden van schuur 1 staat een losstaand schuurtje bestaande uit houten planken wanden en een dakpannen dak.”* (par. 1.2.1).

In de overige paragrafen van dit document wordt dezelfde nummering van de schuren aangehouden als in het activiteitenplan, zijnde ‘schuur 1’ voor de oostelijke schuur en ‘schuur 2’ voor de westelijke schuur.

Figuur 1: Overzicht van het plangebied (zwart kader) en de vier gebouwen die in de bouwtechnische opnames worden genoemd. Deze nummering van de schuren wijkt af van de nummering die in het activiteitenplan wordt gebruikt.

5. In beide schuren zijn hangplaatsen van de gewone grootoorvleermuis aangetroffen. Waar bevinden deze hangplaatsen zich en wat zijn de kenmerken van deze hangplaats?

Beide hangplaatsen zijn vastgesteld door het aantreffen van prooiresten van de Gewone grootoorvleermuis, hierdoor is de precieze hangplek niet aan te wijzen maar kan wel een indicatie worden gegeven.

In schuur 1 zijn de prooiresten op de vloer ongeveer in het midden van de schuur aangetroffen (RD-coördinaten: 52.961, 416.450). De bijbehorende hangplek bevindt zich daarboven, waarschijnlijk aan de balken van de houten dakconstructie (links op figuur 2). Deze constructie bestaat intern uit houten spanten, gordingen, steunbalken, zolderbalken en dakbeschot, en biedt veel mogelijke hangplekken voor vleermuizen. De schuur bestaat intern uit één grote ruimte met veel vliegruimte voor vleermuizen, via de vele kieren en gaten in de constructie kunnen vleermuizen de ruimte betreden.

In schuur 2 zijn de prooiresten op de vloer ongeveer in het midden van de aanbouw gevonden (RD-coördinaten: 52.926, 416.451). De bijbehorende hangplek bevindt zich daarboven, waarschijnlijk aan de houten balken van de dakconstructie (rechts op figuur 2). Deze constructie bestaat uit houten spanten en gordingen en een golfplaten dakbeschot, de houten balken bieden mogelijke hangplekken voor vleermuizen. De aanbouw bestaat intern uit één ruimte met veel vliegruimte voor vleermuizen, via de vele kieren en gaten in de constructie kunnen vleermuizen de ruimte betreden.

Figuur 2: De interne zijde van schuur 1 (links) en de aanbouw van schuur 2 (rechts), rondom de vindplaatsen van de prooiresten van de Gewone grootoorvleermuis.

6. ***In het activiteitenplan wordt aangegeven dat er "minimaal" twee verblijfplaatsen zijn van de gewone dwergvleermuis, "minimaal" twee verblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis en "minimaal" drie nestplaatsen van de gierzwaluw.***

a. *Zijn er mogelijk meer nest- en verblijfplaatsen aanwezig in het plangebied?*

Dit is een schrijfstijlfout, er zijn exact twee verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis, twee verblijfplaatsen van de Gewone grootoorvleermuis en drie nestplaatsen van de Gierzwaluw binnen het plangebied vastgesteld. Het uitgevoerde nader onderzoek geeft voldoende zekerheid om uit te sluiten dat er meer nest-/verblijfplaatsen van deze soorten zijn.

7. ***Worden de alternatieve nestplaatsen aan de [REDACTED] op een goede plek opgehangen? Het is op de foto niet goed te beoordelen of hier sprake is van een voldoende vrije vliegruimte. Gelieve hier een ecologische onderbouwing voor te geven.***

De alternatieve nesten aan de [REDACTED] worden verdeeld over de noordwestelijke gevel en de noordoostelijke gevel. Aan de noordwestelijke gevel ligt een brede verharde oprit van circa 4 meter, hier is voldoende invliegruimte voor gierzwaluwen. Aan de noordoostelijke gevel ligt een deels verharde tuin met lage begroeiing met kruidachtige planten, hier is ook voldoende invliegruimte voor gierzwaluwen.

8. In het activiteitenplan wordt benoemd dat tijdelijke kasten, ter vervanging van een verblijf in een gebouw, aan een gebouw moeten worden bevestigd. Alleen wanneer dit niet mogelijk is, kunnen de tijdelijke kasten aan een boom worden bevestigd.

a. Waaruit blijkt dat het niet mogelijk is om de tijdelijke vleermuiskasten ten behoeve van de gewone grootoorvleermuis tegen een gebouw te plaatsen?

De initiatiefnemer, Blouberg B.V., heeft contact opgenomen met omwonenden om hen te vragen of aan hun woningen voorzieningen voor dit project mogen worden geplaatst. Naar aanleiding hiervan hebben ze slechts twee omwonenden gevonden die mee willen werken, de bewoners van de Noorddijkstraat 24 en 56. De 8 tijdelijke voorzieningen voor de Gewone dwergvleermuis en de 9 permanente nestkasten buiten het plangebied voor de Gierzwaluw mogen alleen aan gebouwen worden geplaatst, deze zullen aan de [REDACTED] worden geplaatst. Deze kasten nemen al veel ruimte in beslag, waardoor ervoor is gekozen om de 8 tijdelijke kasten voor de Gewone grootoorvleermuis elders aan bomen te hangen.

De gemeente Schouwen-Duiveland heeft toestemming gegeven om kasten aan de bomenrij langs de [REDACTED] te hangen, direct ten noorden van het plangebied (± 30 meter van de bestaande verblijfplaatsen). Het Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (BIJ12, december 2025) geeft aan dat Gewone grootoorvleermuizen tijdelijk van gebouwen naar bomen kunnen verhuizen, en dat gebouwbewonende individuen naar vleermuiskasten aan bomen kunnen uitwijken, mits de voorzieningen op korte afstand van de oorspronkelijke verblijfplaats worden aangebracht. Wanneer de kasten aan de woningen op de [REDACTED] zouden worden geplaatst zou dit leiden tot suboptimale plaatsing door ruimtegebrek en onderlinge verstoring van de soorten. Hierdoor is beoordeeld dat het plaatsen van de kasten aan de bomen een effectievere tijdelijke maatregel is dan het plaatsen van de kasten aan de twee woningen.

9. In het activiteitenplan staat dat er acht inbouwkasten van het type VMPMK3 worden ingebouwd. In figuur 19 zijn vier locaties te zien. Waar worden de overige vier inbouwkasten geplaatst?

In figuur 19 zijn vier locaties aangegeven, op elke locatie worden twee inbouwkasten ingebouwd met een minimale afstand tussen de invliegopeningen van 0,5 meter. Zo worden er in totaal acht inbouwkasten gerealiseerd.

10. *Ter compensatie van de nestplaats van de kerkuil wordt één kerkuilenschuur gebouwd met daarin twee nestkasten. Gelieve een onderbouwing te geven waarom het aanbieden van twee nestkasten op één locatie voorziet in genoeg alternatieve broedlocaties.*

- a. Paragraaf 3.4.2: "In Brouwershaven en de omgeving zijn een aantal potentieel geschikte gebouwen voor verblijfplaatsen van de Kerkuil, zoals de Grote Kerk en oude boerderijen en schuren binnen Brouwershaven of in het omliggende gebied." Gelieve ook aan te geven waarom er niet is gekozen voor verschillende locaties, zoals het aanbrengen van een nestkast in een schuur in de omgeving.

Er wordt een derde permanente nestkast voor de Kerkuil geplaatst, in het gebouw aan de [REDACTED]. Door drie nestkasten op twee locaties te realiseren wordt een ruim aanbod van potentiële nestplaatsen met verschillende eigenschappen gecreëerd. Deze derde nestkast zal van het type KULT1 van Unitura of een vergelijkbaar model zijn, hetzelfde als de nestkasten in de Kerkuilenschuur. De kast wordt intern geplaatst achter een oostelijke gevel, met de invliegopening naar buiten gericht. De plaatsing zal voldoen aan de volgende eisen:

- De kast worden minimaal 3 maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaats gerealiseerd, om te voldoen aan de gewenningsperiode.
- De kast worden buiten bereik van predatoren gehangen, om voldoende veiligheid te bieden.
- De kast zal van voldoende duurzaam materiaal zijn.
- De invliegopening heeft een diameter van circa 15 cm.

11. *De vergunning wordt voor de gierzwaluw en de kerkuil aangevraagd in het belang "ter bescherming van flora en fauna". Het hoofddoel van de ingreep is echter niet om de gierzwaluw en de kerkuil te beschermen, maar om een ruimtelijke ingreep (het bouwen van woningen) mogelijk te maken.*

- a. Gelieve aan te geven in het kader van welk wettelijk belang de ingreep wordt aangevraagd voor de gierzwaluw en de kerkuil én hier een onderbouwing bij te geven wat dit specifieke project hier aan bijdraagt.

De omgevingsvergunning zal voor de Gierzwaluw en de Kerkuil worden aangevraagd op grond van artikel 8.74j lid 1 sub b 1° ("in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid").

De huidige situatie vormt een risico voor de veiligheid van omwonenden en van mensen die de schuren betreden. De bestaande schuren, bouwjaar circa 1800 (schuur 1) en 1925 (schuur 2), hebben bouwfysische gebreken, zijn technisch gezien in een zeer slechte staat en niet veilig genoeg om in de huidige vorm te behouden. De daken zijn in slechte staat; er ontbreken dakpannen, pannen liggen scheef en met een storm waaien er gemakkelijk pannen van het dak. Het dak en de wanden van beide schuren zijn op

veel plekken verzakt en verrot. Deze verslechterende situatie zorgt voor toenemende risico's op letsel voor mensen die de schuren betreden, bijvoorbeeld door instortingsgevaar. De schuren worden gebruikt als opslagplaats en sporadisch als werkplaats. Daarnaast is er bewijs dat schuur 2 af en toe ongewenst wordt betreden, vermoedelijk door lokale jongeren (figuur 3). Door de slechte staat van de schuren is vandalisme en brandstichting moeilijk te voorkomen, voornamelijk brandstichting vormt een groot risico voor omwonenden. Aangezien de ongewenste bezoekers zich niet laten afschrikken door het illegaal betreden van de schuren zou het afsluiten of afzetten van de schuren de kans op ongewenste bezoekers in de toekomst onvoldoende weg kunnen nemen. Zolang de schuren in de huidige staat blijven voortbestaan zullen de risico's op letsel voor betreders van de schuur en voor de veiligheid van de omwonenden door brandstichting niet kunnen worden verholpen. Door de sloop van de schuren en de nieuwbouw van woningen zal de huidige onveilige situatie verdwijnen. In de nieuwe situatie zullen moderne, duurzame woningen worden gerealiseerd die een veilige leefomgeving voor de bewoners en omwonenden vormen. Hierdoor is de uitvoer van de voorgenomen sloop en nieuwbouw in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Figuur 3: Bewijs van het ongewenst betreden van schuur 2, vermoedelijk door hangjongeren.